

Republika Srbija

MINISTARSTVO PROSVETE I NAUKE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETA OBRAZOVANJA I VASPITANJA
PEDAGOŠKI ZAVOD VOJVODINE

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2011./2012. godina

TEST 2

HRVATSKI JEZIK

UPUTE ZA RJEŠAVANJE TESTA

Test koji trebaš riješiti ima 20 zadataka, za rješavanje je predviđeno 120 minuta. Svaki zadatak najprije pažljivo pročitaj i razmisli o tome što se u njemu traži. Prvo riješi one zadatke koji su ti lakši, a kasnije one zadatke koji su ti teži.

Požurno pročitaj tekst svakog zadatka jer je u njemu objašnjeno na koji način trebaš odgovoriti. U zadatcima trebaš zaokružiti slovo ispred točnog odgovora, povezati dijelove odgovora, nešto napisati i dr.

Uvijek koristi pune nazive prilikom rješavanja zadataka, kratice nisu dozvoljene (npr. treba napisati: priložna oznaka mjesta, a ne p.o.m.).

U kvadratić koji se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati, to je polje u koje se upisuje broj bodova.

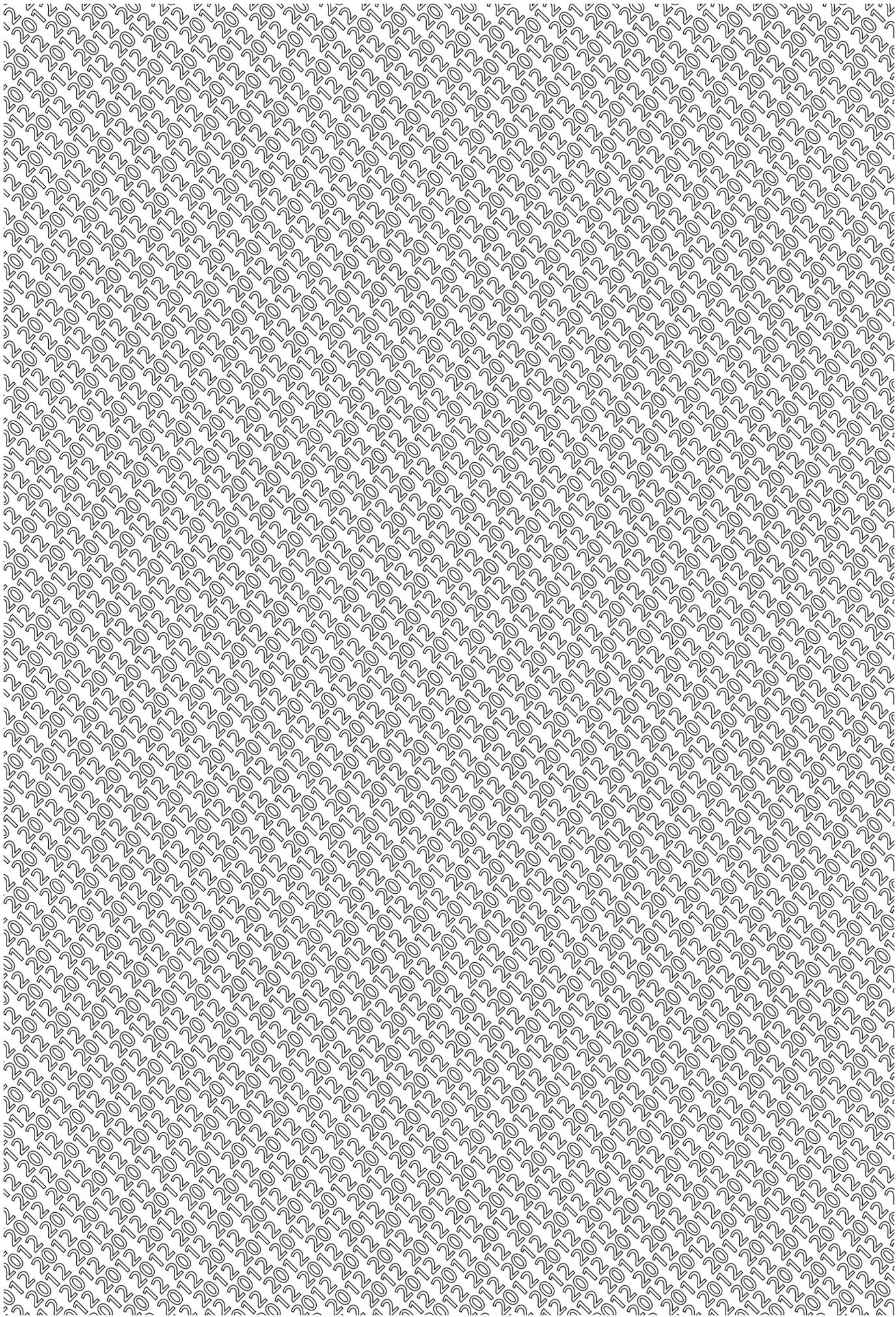
Na ovoj i posljednjoj stranici nemoj ništa upisivati.

Test moraš popuniti **kemijskom olovkom**. Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Zadatke rješavaj prvo grafitnom olovkom jer tako imaš mogućnost, ukoliko uočiš pogrešku, tu pogrešku ispraviti.

Prije nego što predaš test, provjeri svoje odgovore još jednom, a potom sve odgovore napiši kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtavan i ispravljan kemijskom olovkom.

Ako završiš ranije, predaj test dežurnom nastavniku i tiho izađi da ne smetaš drugima.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

1. Pročitaj sljedeći tekst i zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Zbog iznimnog interesa publike za izložbu 'Vlaho Bukovac – hrvatski kozmopolit' promijenjeno je radno vrijeme Galerije Klovićevi dvori, tako da se spomenuta izložba može razgledati svakoga dana (i ponedjeljkom!) od 11 do 20 sati.

Navedeni tekst:

- a) obavještava
- b) opisuje
- c) definira
- d) komentira

2. Pročitaj tekst i odgovori na postavljeno pitanje.

Pčela se užurbano mota gore – dolje po košnici i leti kao „muha bez glave“. Barem nam se tako na prvi pogled čini. Kad bismo je pozornije promotrili, vidjeli bismo da leti u obliku broja osam i da joj se trbuh nadiže u određenom ritmu. Pčela pleše i ponavlja pokrete prema zadanoj koreografiji.

Pčele u košnici plešu kako bi prenijele informacije o mjestu na kojemu su pronašle cvijeće ili pelud. Kreću se prema ustaljenim kodovima. Zbog toga možemo reći da je njihov „ples“ neka vrsta jezika.

Zaokruži točan odgovor.

Pčele se u košnici kreću u obliku broja osam:

- a) kako bi upozorile na nadolazeću opasnost
- b) kako bi osvježile zrak u košnici
- c) kako bi prenijele informacije o mjestu na kojemu su pronašle cvijeće
- d) kako bi raspršile pelud po cijeloj košnici

3. Pozorno pogledaj dio stranice iz knjige Marka Twaina *Kraljević i prosjak*.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

KRALJEVIĆ I PROSJAK (s engleskog prevela Divina Marion)	7
Razmišljanje o pročitanoj djelu (Ana Mesić)	343
Pokušaj i ti... (A. M.)	347
Kraljević i prosjak – akcijski roman i vrstan prikaz jedne epohe (Pogovor – Dubravka Zima).....	348
Bilješka o piscu (D. Z.).....	356
Povijesne osobe koje se spominju u romanu (M. V.)	367
Recepcija romana Kraljević i prosjak u Hrvatskoj (M. V.).....	369
Bilješka o ilustratoru (M. V.)	370
Najvažnija djela Marka Twaina (M. V.)	371
Rječnik manje poznatih riječi i pojmova (M. V. i T. J.)	373

Na stranici prikazanoj u zadatku je:

- a) naslovnica
- b) kazalo
- c) pojmovnik
- d) predgovor

4. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Osobit je razvoj otočića Vranjic u istočnom dijelu Kaštelanskog zaljeva. Tragova naseljenosti ima još iz prapovijesti i rimskoga doba, a na mjesto srednjovjekovnog naselja poslije povlačenja Turaka u 17. st. mletačke su vlasti naselile stanovništvo iz Dalmatinske Zagore (posebice iz drniškog kraja). Nakon naseljavanja, novi su stanovnici taj otočić spojili nasipom s kopnom poradi lakše komunikacije sa susjednim Splitom i Solinom. Tijekom 20. st. pseudo-otok i istoimeno gusto izgrađeno naselje Vranjic (administrativno unutar Grada Solina) integrirani su u urbanu regiju Splita. Na obalama Vranjica izgrađeni su terminali splitske trgovačke luke te remontno brodogradilište. Obližnje tvornice i lučke instalacije bitno su narušile izgled toga lijepog mjesta, kojeg njegovi stanovnici nazivaju “Mala Venecija”.

Podizanje nasipa je omogućilo stanovnicima Vranjica:

- a) bolju povezanost s Dalmatinskom Zagorom
- b) bolju povezanost s Malom Venecijom
- c) bolju povezanost sa Splitom i Solinom
- d) bolju povezanost s trgovačkom lukom i brodogradilištem

5. Pozorno pročitaj tekst pa zaokruži točan odgovor.

„Floki je krenuo dalje. Kretati se bez cilja strašno umara. A ciljevi psa skitnice mogu biti: smetlišta, drugovi, potok gdje se uvijek nešto nalazi i pliva. U grad se ne ide, a ne, ne, tamo je saobraćaj. Zbog auta i tramvaja tamo se gubi glava. Pas skitnica može ostati živ, samo ako bježi iz grada. Nema života među zgradurinama, među neboderima. Život postoji za pse skitnice malo dalje od svega toga. Tako je Floki, motajući nogama s lijeve na desnu, malo i o svemu tome razmišljao. A kad se misli u kasni jeseni dan o prolaznosti skitničkoga života, onda te misli moraju biti crnje, najcrnje. Jest, lijepo je to da može hodati kud hoće i kako hoće. Može ostati gdje i koliko god hoće i želi. Ali ne bi mu bilo loše da ga netko posvoji.“

(Kazimir Klarić, *Mrnjau, grizu me*, ulomak)

Na temelju teksta zaključuješ da pas Floki:

- a) želi biti posvojen
- b) želi otići u grad
- c) želi živjeti u zgradi ili neboderu
- d) želi biti skitnica

6. Prepiši pisanim slovima:

Industrija nafte _____

Varšavska ulica _____

7. Želiš se prijaviti na Sportske igre mladih. Popuni prijavnici u zadatku.

PRIJAVNICA Sportske igre mladih	
...	
1. Dob: _____	
2. Škola: _____	
3. Zaokruži sport u kojem se želiš natjecati:	
a) rukomet b) nogomet c) košarka d) odbojka	
4. Jesi li se do sada bavio nekim od navedenih sportova?	DA NE
5. Koliko godina se baviš tim sportom?	
(Na ovo pitanje odgovori samo ako je tvoj odgovor na 4. pitanje DA.) _____	

8. Zaokruži slovo ispred točno napisanog broja.

- a) devetnaesti (19)
- b) milijun tristo (1 000 300.)
- c) šest sto dvadeset i tri (623)
- d) dvije tisuće osamdeseti (2080.)

9. Pročitaj navedene osobine pa zaokruži točan odgovor.

može se ostvarivati govorom tijela, izrazom lica, artikulacijom glasova

Navedene osobine pripadaju:

- a) govornom jeziku
- b) pisanom jeziku

10. Podcrtaj točno napisanu rečenicu.

- a) Da li si naučio lekciju? – Jesi li naučio lekciju?
- b) Berlin je glavni grad Njemačke. - Belin je glavni grad njemačke.
- c) Volila bi dobiti peticu. – Voljela bih dobiti peticu.
- d) Obećao je, a nije došao. – Obećao je a nije došao.

11. Popuni tablicu određujući rečenične dijelove kao što je započeto:

Marko će sutra u školu ponijeti slatkiše.

Kako glasi rečenični dio	Marko				
Naziv rečeničnog dijela					PRILOŽNA OZNAKA MJESTA

12. Pročitaj članak iz *Rječnika hrvatskoga jezika* Vladimira Anića. Odgovori na pitanje.

kuć | **a** ž 1. zgrada koja ima zidove i krov i služi za stanovanje [*kamena ~a* kuća od kamena; *zidana ~a* kuća od opeke (za razliku od drvene ili kuće od ćerpiča)] 2. a. obitelj, ukućani, porodica, loza [*iz dobre ~e*] b. razg. prostor stalnog boravljenja; stan [*nisam kod ~e*] 3. razg. poduzeće, ustanova, tvrtka [*izdavačka ~a, kazališna ~a, robna ~a*]

Koje je drugo razgovorno značenje riječi **kuća**? Prepiši navod iz teksta.

13. U Srbiji ima više jezika nacionalnih manjina. U ovom su nizu navedeni neki od njih.

Podcrtaj ih.

ruski, romski, srpski, francuski, mađarski, rusinski, engleski

14. Poveži riječi iz lijevog stupca s odgovarajućom glasovnom promjenom iz desnog stupca.

U desnom stupcu jedna je glasovna promjena višak.

1) kopala ____	a) nepostojano a
2) pažnja ____	b) jednačenje suglasnika po zvučnosti
3) pas ____	c) jednačenje suglasnika po tvorbenome mjestu
4) glatka ____	d) palatalizacija
	e) prelazak l u o

15. Pozorno pročitaj rečenice pa zaokruži slovo ispred točnih odgovora.

Na tavanu, u kutijama, po sobama, u podrumu, pod krevetom te iznad vrata nalazile su se sve njihove uspomene.

Nepromjenjive riječi u rečenici pripadaju:

- a) česticama
- b) usklicima
- c) prijedlozima
- d) prilozima
- e) veznicima

16. Odredi kojem *književnom rodu* pripada djelo iz kojega je preuzet ulomak.

„Dogodilo se Petrici ono što se svakom dječaku (i djevojčici, naravno) prije ili poslije dogodi. Odrastao je. Izdužio se kao klas pšenice u srpnju, mršavo mu tijelo postalo okretno i gipko kao u mlada ždrijepca, a oči pod žutom kosom pametne i sjajne. Šiljasti nos prekriven narančastim pjegama, imao je zadatak da nanjuši dobru hranu i – budale. Jer, Petrica bješe shvatio da je svijet pun tikvana, a tikvani da su puni novaca, te valja samo malo mućnuti glavom da se njihovi zlatnici presele tamo gdje će se bolje osjećati. U Kerempuhov džep. Da, i još je nešto imao Petrica – duge i brze noge, što bijaše neobično važno, jer su bukvanu koje je vukao za nos bili katkad moćni i opasni.“

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Ulomak pripada:

- a) lirskom rodu
- b) dramskom rodu
- c) epskom rodu

17. Odredi koji je oblik pripovijedanja rabljen u navedenom tekstu.

Iako je kazališna uprava komad primila s prikrivenom sumnjom, a neki su ga čak i otvoreno odbili zbog potpunog nerazumijevanja sadržaja, prevladala je naklonost prema jednom mladom redatelju te mu je pružena prilika da komad pripremi, ali izvan radnoga vremena, što će reći manje-više privatno, „na kraju ćemo vidjeti”, kako to već kod nas biva.

U ovom ulomku dominira:

- a) opisivanje
- b) monolog
- c) pripovijedanje
- d) dijalog

Zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

18. Pozorno pročitaj stihove pjesme Gustava Krkleca *Pjesma samotnog stabla* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Pjeva stablo usred žute livade,
žute, ljetne molitve,
radost vrelog ljeta.

U pjesmi je podcrtana:

- a) hiperbola
- b) personifikacija
- c) gradacija
- d) kontrast

19. Pročitaj ulomak te odredi pripovjedački postupak kojim je napisan.

- Kamo si pošao?
- Htio sam prigledati konje.
- Možeš i poslije. Imam ti reći riječ.
- Recite, oče!

Pripovjedački postupak u ovom ulomku je:

- a) pripovijedanje
- b) opisivanje
- c) monolog
- d) dijalog

20. Pozorno pročitaj pjesmu Luke Paljetka *Nebeski parketar* pa zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Nebeski parketar

(mome ocu)

Nebeske sada slaže on parkete
i zakiva ih čavlom od kristala,
na riblju kost ih stavlja, uza nj lete
krilati pomoćnici jer je sala

velika, vječna, ne osjeća više
u koljenima umor kao prije
ni bol u svakoj kosti, znoj mu briše
arhandel – šegrt, rajsko vino pije

kada je žedan, Josipovu pilu
i metar ima, reže kocke, peštre,
posao se polako bliži kraju

i vrijeme da plaću primi milu:
Dobro si posao obavio, meštre,
odsad ćeš biti parketar u raj.

Pjesnik u pjesmi iskazuje:

- a) žalost zbog očeve smrti
- b) radost zbog očeva vječnog spokoja
- c) nadu da je njegov otac dobro proživio svoj život
- d) uvjerenje da je njegov otac u raj

Rezultat testa iz hrvatskoga jezika

Napomena: Učenici NE popunjavaju ovu stranicu!
Ovu stranicu popunjava Povjerenstvo!

Ukupni zbroj bodova

		,	
--	--	---	--

Povjerenstvo:

- _____
- _____
- _____
- _____

Broj bodova za svaki zadatak

Broj zadatka	Nepopunjeno	0 bodova	0,5 bodova	1 bod
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐	☐
10.	☐	☐	☐	☐
11.	☐	☐	☐	☐
12.	☐	☐	☐	☐
13.	☐	☐	☐	☐
14.	☐	☐	☐	☐
15.	☐	☐	☐	☐
16.	☐	☐	☐	☐
17.	☐	☐	☐	☐
18.	☐	☐	☐	☐
19.	☐	☐	☐	☐
20.	☐	☐	☐	☐

Upiši ✘ na odgovarajuće mjesto.

Identifikacijski broj (Zaporka učenika)	
Škola	
Mjesto	
Prezime i ime učenika	